

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego T. P.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 25 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Adam Redzik Paweł Wojciechowski Aleksander Stępkowski

UZASADNIENIE

T. P. (dalej także: Wnoszący protest) 13 czerwca 2025 r. wniósł protest wyborczy do Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w L. (Wielka Brytania). Wnoszący protest zarzucił w proteście dopuszczenie się przez „Komisję Wyborczą” przestępstw przeciwko wyborom poprzez naruszenie przepisów Kodeksu Wyborczego oraz złamanie jego podstawowego prawa człowieka do dokonania wolnego wyboru i głosowania w wyborach na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 1 czerwca 2025 r., którego – w jego ocenie – został bezprawie pozbawiony.

Wnoszący protest wskazał, że odmówiono mu głosowania, albowiem Komisja Wyborcza nie chciała uznać ważności zaświadczeń o prawie do głosowania, wydanych mu przez Konsula RP w L. z 6 maja 2025 r. Wnoszący protest podkreślił, że zaświadczenia te uzyskał w Konsulacie przed 18 maja 2025 r., gdyż nie mógł zarejestrować się online. W związku z tym udał się osobiście do Konsulatu w L. i powyższe zezwolenia zostały mu wydane.

Wnoszący protest wskazał, że 18 maja 2025 r. przedstawił Przewodniczącemu Komisji Wyborczej Nr [...] w lokalu tejże Komisji „obydwa zezwolenia”. Jak wskazał Wnoszący protest przewodniczący zatrzymał zaświadczenie o numerze: [...] uprawniające do głosowania w II-tej turze wyborów. Wnoszący protest wskazał, że nie wydano mu potwierdzenia na jego otrzymanie, po czym oddano mu tylko zaświadczenie o numerze: [...].

Jak wskazał Wnoszący protest 1 czerwca 2025 r. udał się do tej samej Komisji Wyborczej L. w P. około godziny 15-tej, przedłożył zezwolenie numer [...], lecz nie został dopuszczony do głosowania.

Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że Wnoszący protest nie wskazał na czym konkretnie miało polegać nieprawidłowe działanie komisji. Z protestu można wnosić, że w dniu ponownego głosowania przedłożył obwodowej komisji wyborczej zaświadczenie o prawie do głosowania upoważniające go do głosowania w I turze i z tego powodu nie mógł zagłosować.

Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że można domniemywać iż Wnoszący protest wziął udział w pierwszym głosowaniu przedstawiając komisji obwodowej zaświadczenie uprawniające do wzięcia udziału w wyborach w dniu ponownego głosowania. Wskazać przy tym należy, że jeżeli sytuacja taka faktycznie miała miejsce, to odpowiada za nią również wnoszący protest, który przedłożył obwodowej komisji wyborczej w dniu pierwszego głosowania niewłaściwe zaświadczenie. Podkreślenia wymaga również fakt, że obwodowa komisja wyborcza w ponownym głosowaniu postąpiła prawidłowo nie dopuszczając do udziału w głosowaniu wyborców, którzy dysponowali zaświadczeniem o prawie do głosowania w dniu pierwszego głosowania.

Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła przy tym opinię, że wskazany wyżej błąd nie miał wpływu na wynik wyborów. Należy bowiem mieć na uwadze, że

różnica pomiędzy kandydatami w ponownym głosowaniu w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wyniosła 369 591 głosów. Zatem gdyby nawet uwzględniono głos, który chciał oddać Wnoszący protest to i tak nie spowodowałoby to zmiany wyniku wyborów.

W opinii Państwowej Komisji Wyborczej protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu z uwagi na to, że nie zawiera wniosku o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej.

Prokurator Generalny wskazał, że Wnoszący protest w chwili składania protestu wyborczego przebywał w L., jakkolwiek protest złożył w terminie i właściwemu organowi (właściwemu terytorialnie konsulowi), to nie spełnił pozostałych wymogów wskazanych w art. 321 Kodeksu wyborczego. Prokurator Generalny zwrócił uwagę, że nie dołączył on bowiem do protestu zawiadomienia o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju.

Ponadto, Prokurator Generalny podkreślił, że Wnoszący protest nie wskazał, jaki przepis Kodeksu wyborczego został naruszony, jak również nie określił, jaki miało to wpływ na wynik wyborów. Nie wskazał także danych świadków. Nie dołączył do protestu dowodów, na które się powołuje. Prokurator Generalny zaznaczył, że z pisma Konsula RP w L. z dnia 13 czerwca 2025 r wynika, że urząd konsularny w L. nie dysponuje we własnych zasobach akt żadnymi dowodami potwierdzającymi zarzut Wnoszącego protest.

W ocenie Prokuratora Generalnego podniesione okoliczności uzasadniają zatem pogląd o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu, jako niespełniającego wymogów ustawowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 365; dalej: „k.wyb.”) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej

placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Zgodnie natomiast z art. 321 § 2 k.wyb. w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w § 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu.

Z art. 322 § 1 k.wyb. wynika natomiast, że Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

W niniejszej sprawie Wnoszący protest złożył go konsulowi, jednak nie dołączył do protestu zawiadomienia o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń, na co uwagę zwrócił również Prokurator Generalny. Powyższe skutkowało koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu.

Niezależnie od powyższego Wnoszący protest nie wskazał, jaki przepis Kodeksu wyborczego został naruszony, jak również nie określił, jaki miało to wpływ na wynik wyborów, a poza tym protest nie zawiera wniosku o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej, a zatem nie wypełnia wymogów określonych w art. 321 § 3 k. wyb., co także stanowi podstawę do pozostawienia protestu bez dalszego biegu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 2 oraz § 3 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Adam Redzik Paweł Wojciechowski Aleksander Stępkowski

[r.g.]

